
Finska Läkaresällskapets styrelse och funktionärer 2000

Styrelse: Ordförande Carl G. Gahmberg, viceordförande Brita Stenius-Aarniala, sekreterare Marianne Gripenberg, skattmästare Johan Edgren

Ledamöter: Tora Jansson, Nina Linder, Johan Lundin, Tom Pettersson

Klubbmästare: Johan Lundin

Bibliotekarie: Fredrika Pekonen

Finska Läkaresällskapets Handlingar: Huvudredaktör Per-Henrik Groop, redaktörer Hans Blomberg, Hans Falck, Johan Lundin, redaktionssekreterare Svante Stenman

Pris- och stipendienämnden: Ordförande Krister Höckerstedt (suppleant Brita Stenius-Aarniala), Karl Åkerman (suppleant Ulf-Håkan Stenman), Tom Pettersson (suppleant Ewert Linder)

Programkommittén: Sällskapets ordförande och sekreterare, Nina Linder, Micaela Hernberg, Taisto Sarkola, Minna Kylmäla, Paul Grönroos

Revisorer: Folke Tegengren, CGR (suppleant Rabbe Nevalainen, CGR), Kaj Tallroth (suppleant Björn Eklund)

Styrelsen för fastighetsbolaget Johannesbergsvägen 8: Anders Albäck, Johan Edgren, Thorax disponent

Representanter i ledningsgruppen för Läkardagarna: Tom Pettersson, Brita Stenius-Aarniala

Representant i direktionen för Centralbiblioteket för hälsovetenskaper: Fredrika Pekonen

Representant i Vetenskapliga samfundens delegation: Leif Andersson

Representant i Delegationen för den svenskspråkiga litteraturens främjande: Svante Stenman

Representant i A-klinikstiftelsen: Georg Borgström

Representant i Matti Äyräpää-priskommittén: Carl G. Gahmberg

Representant i Konrad ReijoWaara-priskommittén: Björn-Olof Ehrnström

Representant i Medicinska understödsföreningen Liv och hälsa: Henrik Riska



Pärmbilden: Nummela sanatorium

Detta nummer handlar om den i dag viktigaste lungsjukdomen astma. För ett sekel sedan var lungtuberkulosen den ojämförligt viktigaste sjukdomen över huvud taget.

Finska Läkaresällskapet insåg till fullo betydelsen av att "I Finland dör varje timme året runt en människa i tuberkulos", som slagordet i kampen mot denna folksjukdom löd. Sällskapet beslöt vid sitt möte den 19 september 1889 att "verka för inrättandet av ett slutet sommar- och vintersanatorium för lungsjuka, beräknat för ett större antal patienter". Man ansåg att Nummela kronopark i Nurmijärvi var det lämpligaste stället för ett helt nytt sjukhus medan generalguvernör Bobrikov däremot anvisade någon kasern som blivit nedlagd när den finska militären upplöstes. År 1901 biföll senaten dock ansökan om få att bygga ett nytt sjukhus och 21.11.1903

kunde sanatoriet som hade ritats av Magnus Schjerfbeck öppnas. Det låg på södra stranden av den glasklara, avloppslösa sjön Sääksjärvi i Rökkä by i Nurmijärvi.

Sjukhuset ägdes av AB Nummela Sanatorium, vars aktieteckning sköttes av Finska Läkaresällskapets tuberkuloskommitté. Eldsjälen bakom sanatoriets tillkomst, liksom inom hela tuberkulosarbetet i Finland, var Richard Sievers (1852–1931, arkitekt 1928). Axel v. Bonsdorff (1869–1945, professors titel 1928) blev sjukhusets första överläkare och skrev en historik över det första årtiondet: *Nummela Sanatorium 1903–1913*.

Samma år som Finska Läkaresällskapet invigde Nummela Sanatorium, invigdes i Punkaharju Takaharju sanatorium uppfört av Duodecim. Dessa var de första inhemska sanatorierna i vårt land. Tidigare byggda sanatorier var avsedda främst för ryska patienter.

Sanatoriets sista överläkare, 1948–1958 var Nils Riska (1910–1988, professors titel 1963) under vars ledning sjukhuset utvecklades till landets främsta på området. När kampen mot tuberkulosen blivit framgångsrik, lades Nummela sanatorium ned 31.5.1958. Verksamheten och den mycket kompetenta läkarkåren flyttade till Mjölby sanatorium i Karis. Nummela sanatoriums arkiv och ritningar har räddats för eftervärlden av Nils och Henrik Riska.

Sjukhusfastigheten köptes av Helsingfors stad som där hade ett B-sinnes sjukhus, Rökkä sjukhus, och senare ett långvårdssjukhus. Detta nedlades 30.3.1996 och fastigheten är nu till salu.

Vem har bilder från IV Medicinska kliniken?

För en historik över IV Medicinska kliniken 1947–1994 efterlyses foton som illustrerar livet på och kring Kliniken.

Ber kollegerna ha vänligheten att se efter i sina arkiv om Ni har foton från denna tid. Tiden på Maria sjukhus är särskilt bristfälligt representerad; från Unionsgatan har jag några interiörer. Alla bidrag mottas med tacksamhet.

Vore tacksam över att få låna sådana foton; jag låter kopiera dem jag behöver och returnerar sedan bilderna.

Med bästa hälsningar,

Peter Wahlberg

Åsvägen 14-B

22100 Mariehamn

Tel. 018-227 70, fax 018-237 69)